

Izinja vsak dan, udi ob nedeljah in praznikih, zjutraj. — Uredništvo: ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstropje. — Dopisi naj se pošiljajo uredništvu. — Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopolis se ne vračajo. — Izdajatelj in odgovorni urednik Štefan Godina. — Lastnik konsorcij lista Edinosti. — Tisk tiskarne Edinost. — Naročnina znaša na mesec L 3.—, pol leta L 18.— in celo leto L 36.—. — Telefon uredništva in uprave št. 11-57.

EDINOST

Posamezne številke v Trstu in okolici po 10 stotink. — Oglasi se računajo v širokosti ene kolone (72 mm). — Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 20 st.; osmrtnice, zahvale, poslanice in vabila po 40 st., oglasi denarnih zavodov mm po 80 st. Mali oglasi po 10 st. beseda, najmanj pa L 1.—. Oglase sprejema Inzeratni oddelek Edinosti, Naročnina in reklamacije se pošiljajo izključno upravlj. Edinosti. Uprava in Inzeratni oddelek se nahajata v Trstu, ul. sv. Frančiška As. 20.

MIROVNA KONFERENCA.

Sestanek trojice.

PARIZ 2. Lloyd George, Clemenceau in Wilson so se sestali danes popoldne. Finančna pogajanja med zavezniki in Nemčijo so se nadaljevala danes v Versaillesu.

Sestanek ministrov za zunanje stvari.

PARIZ 1. Danes so ministri za zunanje stvari Združenih držav, Francije, Anglije in Japonske proučevali razna vprašanja, ki so bila suspendirana. Posebno vprašanje, kiče se nemški brzojavni kabelov. Na to so se razgovarjali načelniki vlad sam. Odbor za redakcijo nadaljuje svojo nalogo. Sodiijo se vedno, da bo mogoč v ponedeljek približno besedilo nemškimi delegatom, ali — nakasneje — v torek.

Prvi sestanek med zavezniki in nemškimi delegati.

PARIZ 2. Jules Cambon, bivši francoski poslanik v Berlinu v letu 1914, je predsedoval prvemu sestanku zaveznikov in nemških delegatov. Ko so vstopili nemški delegati, je grof Brockdorff-Rantzau napravil nekoliko korakov v dvoranu in se mu je videlo ganotje na obrazu. Vsi so stali. Izpogovoril je Jules Cambon: Gospod grof! Kot predsednik odbora za verifikacijo listin, imenovan od zaveznikovih vlasti, sem dobil nalogo, da vas povabim, da sprejmete in pregledate vaše poverljive listine pred razgovori, ki bodo — tako se nadajamo — do mira.

PARIZ 2. Besedam Julesa Cambona na sestanku z nemškimi delegati, je odgovoril Brockdorff-Rantzau s tem, da je predstavil svoja tovariša Landsberga. Na to je Cambon predstavil trojico zaveznikovih delegatov, na kar se je izvršila izmenjava poverljivih pisem. Brockdorff-Rantzau je izročil Cambonu dokumente. Cambon je izročil Brockdorff-Rantzau poverljiva pisma zastopnikov zaveznikovih vlasti v ovojju iz usnja. Mankajo še nekatere poverljive listine, tako tudi italijanski in poljski delegatov, ki se bodo mogle izročiti naknadno.

Se nekaj komentarjev o Orlandovem govoru. Želja po sporazumu.

PARIZ 1. »Homme libre« komentira Orlandov govor v italijanski zbornici in pravi: Orlando ni podal le raznih elementov o razvoju sedanega konflikta, marveč nam je tudi najjasneje pokazal, da je svoboda akcije Francije in Anglije popolna in le zato na razpolago za doseg sporazuma. Orlandov govor je bil vreden, da iz govora Orlandov, kakor tudi drugih, ki so mu sledili, izhaja jasna želja, da bi prišli do sporazuma. Piše nato: Želeli bi, da bi se trojica posvetovala o vedenju, ki naj Italijane zopet dovede na konferenco. Možno je, da Orlando, priobčivši francoski in angleški vladni glasovanje italijanskega senata in zbornice, sklene Clemenceau in Lloyd Georgea, da se bosta bavila s tem vprašanjem. Inicijativa v to — pa naj pride iz Rima ali Pariza — je neizogibna, ako se hoče preprečiti, da sporazumljenje ne bo postajalo z vsakim dnem težavnejše za rešitev, ter da se vsa evropska politika ne zaplete za leta.

Clemenceau sprejel Pašiča in Venzelosa.

PARIZ 2. Prečno je sel k Wilsonu, je Clemenceau sprejel Pašiča in Venzelosa in se je razgovarjal s Pichonom, Lueygeom in Klutzom.

Angleške simpatije za Italijo.

LONDON 2. »Daily Telegraph« objavlja dolg razgovor svojega rimskega poročevalca z Orlandom. Ta je rekel: Vsak izraz simpatije od strani Anglije mi je posebno drag. V sedanji preizkušnji je v velikansko vzpodbudo za Italijo. Če ve, da so simpatije Anglije na njeni strani. Orlando je zaključil: Lloyd George je bil vsikdar plemenito pravičen in kategoričen proti vsem naganjanjem in podtikanjem, prihajajočim od drugih krogov.

Svedski glasovi o reškem vprašanju.

STOKHOLM 2. »Svenska Dagbladet« se bavi v članku »Za in proti Wilsonu« o dogodkih, nastalih vsled reškega vprašanja. List hvali Orlandov govor in se strinja s Turatijevimi zahtevami. List pripisuje veliko važnost sklepu socialističnega kongresa v Amsterdamu, na temelju katerega zahtevajo Branting, Henderson in Huysmans pogajanja z glavnimi zavezniki državniki, da zagotovijo mir po Wilsonovih točkah. V tem slučaju bi se tudi o reškem vprašanju dalo razpravljati.

»Göteborgs Morgenpost« prinaša članek, posnet po člankih »Daily Telegraph«, ki so ugodni za Italijo, ter poudarja važnost poročil angleškega tiska, ki se strinjajo z italijanskimi zahtevami. List naglašja žrve, katere je Italija doprinesla za splošni lagor. Zagotavlja, da bodo italijanske zahteve našle oporo tudi v Švedski, ki je zainteresirana v vprašanju Alandskih otokov. List zaključuje, da bodo v bodoče morale male države računati same na se.

Mussolini o resoluciji italijanske poslanske zbornice z ozirom na dogodke na pariški konferenci.

V »Lavoratore« čitamo: Mussolini piše v svojem glasilu:

PODLISTEK

Nikolaj Sevir'jov.

Ruski spisal M. Arčibašev. — Poslovenil M. A.—.

»Orček!« je vzdihnila Maksimova. »V samostan te sploh ne vsprejmejo... Tam se mora naložiti denar ali izvrševati težka dela. Kakšna delavka bi mogla postati ti?«

Stara ženica je napravila omalovažujočo gesto in nadaljevala:

»Tu ni treba razmišljati... Omoži se z Vasijem Stepanovičem. Boš vsaj samosvoja gospa in tudi mene bi lahko podpirala... Ljudje pripovedujejo, da ima Vasilij sedem tisočakov v banki...«

»Strašen človek je, Maksimova,« je šepetala Olenka tretpetaje, kakor bi jo prosila za odpuščanje. »Sirov in nasilen kakor navaden kmet...«

»Končno meni, da pride po tebe visok gospodar? Ta bi ne bil za tebe... Samo, da bi bil dober človek, Olenka; potem lahko rečeš, hvala bogu!«

»Nikoli še ni nič čital, Maksimova. Pred kratkim sem ga vprašala: kako vam ugaja Če-

S tistim dnevnim redom je zbornica potrdila, da je brezglava, da nima ne idej, ne programov. Skrila se je za špansko steno tradicionalnih fraz. Čas je zahteval kaj bolj določnega. Telega ni bilo. Za obrambo »najvišjih interesov naroda« je potrebna povrnitev v Pariz in poprijeti se zopet skrivnih spletek, razbitih napornih kompromisov, ali pa ne bi bilo bolje prekopicniti položaja z anektiranjem italijanskih mest in ozemelj k Italiji?

Ako bi mislili, da Wilson odneha od svoje pozicije nespravljivosti vsled tistega glasovanja — bi se motili debelo. Če bi bil dneveni red manj nedoločen, če bi bil zedel Wilsona v želedec kakor debela pest, bi bil morda Wilson, ki po svoji ameriški duševnosti bolj simpatizira z neuglajenimi manirami, izpremenil svojo pozicijo. Ali tisti dnevi red, z njeja prenašeno elastično nedoločnostjo ne kaže zbornice, ki ve, kaj hoče, da-si kaže na ljudi, ki se ne znajo ali nočejo zastaviti, ki se boje, da bi se »zaleteli« preveč tja črez v enem smislu ali drugem. Oborožen s tistim dnevnim redom in Orlando nič močnejši danes, nego je bil včeraj. Če hoče Wilson vztrajati v strelskem jarku, more vedno oporekati in dvomiti, da bi bila italijanska zbornica s tistim dnevnim redom hotela pridobiti Dalmacijo, ali, enostavno, Reko — in to ravno zato, ker se Dalmacija in Reka niti ne omenjata. Hoče se pustiti prostora za nadaljnja pogajanja; ali potem morda ni bil absolutno potreben tisti apel na narod. Ljudstvo ljubi jasne pozicije. Mislijo se je, da vse tisto, kar se je zgodilo, dovede do rešitve, na katero je narod pokazal z obudovanjem vrednim jasnim pogledom: do aneksije. Nič tega se ni zgodilo. Problem od včeraj je ostal v svojih mejah, ki jih glasovanje zbornice ni izpremenilo. Bila je ura, ki je zahtevala činov...»

IZ AMERIKE.

Komplot ruskih teroristov?

WASHINGTON 30. Poštni uradniki so našli v poštnih ovojih 17 peklenjskih strojev, naslovljenih na visoke funkcionarje, med temi tudi na člana vlade, newyorškega župana Rockwellerja, bankirja Morgan in druge odlične osebe. Bivši senator Jurij Hardwich je prejel včeraj tak stroj, ki je razil njegovo soprogo in neko služnjo. Sodi se, da so mnogi teh strojev prišli na svoje naslove. Kajti glasom vesti iz S. Franciscia in drugih krajev, je bilo več teh strojev že dostavljenih. Nekaj so jih zadržali na poštnem uradu v New Yorku, ker niso bili zadostno frankirani in so mogli tako poštni nadzorniki razkriti vsebino teh ovojev.

NEW YORK 1. Razum 16 bomb, najdenih v poštnih ovojih v New Yorku, jih je došlo več na razne strani Združenih držav. Skupno njih število dosega 36. Poštno oblast so uverjene, da gre tu za komplot ruskih teroristov. To uverjenje opirajo na dejstvo, da večina tistih, ki so jim bili doposlani ti peklenjski stroji, so bile osebe, ki so sodelovale na sodnem postopanju proti revolucionarnim agitatorjem in so parlamentarni pristaši ovrnjanja priseljevanja ter 5 visoki funkcionarji v oddelku za priseljevanje. Hardwich je avtor zakona, predložena senatu, za odpravo emigracije. Preiskava se vrši po vsej deželi. Znani anarhistični skrajneži so bili zaslišani, da bi se zasedla neka jalnina. Policija je zaplenila neki ovoj, naslovljen na senatorja Overmana in je našla eno bombo.

IZ ANGLIJE.

Angleška vlada in ujedinjenj Črnogore s Srbijo. LONDON 1. V spodnji zbornici je eden poslanec povprašal, je-li res, da je kralja Črnogore narodna skupščina proglasila odstavljenim s prestola, in če je res, da je Črnogora priključena ozemlju kralja Srbije? Državni podtajnik za zunanje stvari je odgovoril, da je neka skupščina v Podgorici minolega novembra proglasila odstavljenj kralja Nikole in priključenje Črnogore k Srbiji. Sklep skupščine pa ni bil pripoznan od strani angleške vlade.

IZ NEMCIJE.

Nova vlada v Brunšviku.

BAZEL 2. Iz Brunšvika javljajo: V seji dežetnega zbora, ki so se je udeležile tudi meštanske stranke, je bila na predlog večinskih socialistov imenovana nova vlada, sestavljena iz devetih članov — večinjakov in neodvisnih.

Boji med vladnimi in špartakovskimi četami okolo Monakovega.

BAZEL 2. Iz Bambergja javljajo: Vlade čete, ki se bližajo Monakovemu, so že začele z boji v okolici. Napadi špartakovcev so bili odbiti. Neke špartakovske patrulje, ki le šla na izvide na Rosenheim, je bila zavrnena.

Čete Hoffimanna so korakale v Monakovo. Silni boji po ulicah.

BAZEL 2. Iz Knusteina javljajo: Neke brzojavka, došla od avstrijskega trgovskega muzeja iz Monakovega, pravi: Danes zjutraj so vladne čete vkorakale v Monakovo po silnih bojih, ki se še nadaljujejo po ulicah, ki pa bodo, kakor je soditi,

hov? Na to mi je odgovoril: Pri našem delu nam ne preostaja časa za otročarije.»

Olenka je izpogovorila te besede z mrkljim basom. Oponašala je moški glas in obenem jokala; njene velike, čiste oči so se napolnjevale s težkimi solzami in roke so se ji tresle.

»Ah kaj, nesmisel!« se je kregala Maksimova in se počeno trudila, da bi se ujezila. »Strašno, če ni ničesar čital... Kdo potrebuje to? On je trgovec in ni tako neumen, kakor ti.«

Olenka ni več jokala in ko je odgovorila, so imele njene oči sanjav izraz.

»Le govori, Maksimova, toda teh stvari ne razumeš. Edino dobro, kar je na svetu, je knjiga. Pogled na primer Čehova... Če čitaš njega, se moraš zjokati... Tako posebno, tako čudovito je to...«

Olenka je pritisnila obe roki na obraz in kimala z glavo.

»Prosim te, pusti me s svojimi knjigami!« je nadaljevala Maksimova jezno, toda gotovega sočutja se ni mogla otrestiti. »Saj so lahko prav lepe, toda za nas ni kaj takega! Pogledj, moje oči so vsak dan slabše; včeraj sem razbila kozarec, ko sem pospravljala mizo. Morda bom že v ubožnici, predno mine mesec dni. Enaka usoda čaka tebe, kajti tudi jaz sem nepreb-

do večera končani. Oboroženi delavci polagajo orožje.

Zbiranje poljskih čet na nemški mej.

PARIZ 2. »Temps« je prejel iz Berlinu, da je vzpričo grozilne koncentracije poljskih čet na nemški vzhodni mejl Erzberger brzojavno naložil predsedniku nemške komisije za premirje v Spa, naj izroči Fochu protestno noto.

IZ OGRSKE.

Romuni, Srbi in Čehi vdralo na ogrsko ozemlje.

CURIH 2. Iz Budimpešte javljajo: Pod trojnim naskokom Romunov, Srbov in Čehov so se morali Ogrl umakniti. Srbi so zasedli Hodmező Vasarehly, Romuni Szovata Kun, Szentmarton in Nizvein. Ogrl so zapustili ozemlje na severovzhodu Tisza Füreta. Čehi so odbili Ogrre pri Satoralyca Ujhely in v dolini Hernat so dosegli Pultok, Banrevo in Rima Sececs.

Vlada sovjetov Bela Kuhn priznava romunske, češko-slovaške in jugoslovanske zahteve.

BAZEL 2. Iz Budimpešte javljajo: Ljudski komisar za zunanje stvari Bela Kuhn, je naslovil na vse delavce sveta radio telegram, v katerem pravi, da je za 1. maj odposlal češko-slovaški, jugoslovanski in romunski vladi noto, s katero izjavlja v imenu ogrske sovjetske vlade, da pripoznava teritorialne in narodne zahteve rečenih vlad brez vsakega pridržka. Za to pa je zahteval takojšnjo ustavitve sovražnosti in obljubo, da se ne bodo vmešavale v notranje ogrske stvari, avtorizacijo za svoboden prevoz po njihovih ozemljih in sklep gospodarskih dogovorov. Čim bi bill odgovoril onih vlad resni, bi se mogel nemudoma vzpostaviti mir med Ogrsko in njimi.

IZ JUGOSLAVIJE.

Črnogorski generali v jugoslovanski vojski.

»Resto del Carlino« piše: Zagrebškemu »Obzoru« so telefonirali iz Beograda: »Črnogorska generala Martović in Vukotić sta bila sprejeta s 280 črnogorskih častnikov v jugoslovansko vojsko. Obdržali so vsi svoj čin.«

IZ ITALIJE.

»Avanti« zopet izhaja.

MILAN 2. »Avanti« je začel 1. majnika zopet izhajati. Nekatero stroje so že popolnoma popravili. Na prvega majnika je izšel list v svetčani izdaji, ki je bila posvečena velikemu proletarskemu prazniku. List je trdno odločen nadaljevati začrtano pot.

Nove italijanske okupacije v Mali Aziji.

RIM 2. Iz Carigrada brzojavljajo listu »Gazzetta del Popolo«: Včeraj je izkrcal italijanski parnik »Taormina« en bataljon italijanske pehote v ismidskem zalivu marmarskega morja. Ta bataljon je določen za okupacijo mesta Konije, kjer se sedaj nahajajo angleške čete. Italijanskemu bataljonu poveljuje polkovnik de Bisogno. Angleške čete se bodo morda umaknile.

Izkrcanje italijanskih čet tolmaitjo takole: Vprašanje mandatov v Mali Aziji še ni rešeno, zato je Anglija sklenila, da umakne svoje čete iz severne Male Azije in jih koncentrira v Mezopotamiji. Na njihovo mesto pridejo nekateri italijanski oddelki, ki zasedejo nekatera središča v Mali Aziji, dokler se ne reši teritorialno vprašanje te dežele, v kateri bo Italija eventualno konsolidirala svoj »mandat«.

Trgovinski dogovor med češko-slovaško republiko in Nemško Avstrijo.

PRAGA 1. Ministrstvo je odobrilo neki trgovinski dogovor z Nemško Avstrijo.

Katastrofalen potres v S. Salvadoru.

NEW YORK 1. V S. Salvadoru je bil katastrofalen potres, skoraj tak kakor je bil leta 1917. Podrobnih vesti ni še.

1918—1919 osveta za 1671.

Grozna potrtost je legla na dušo hrvatskega naroda po katastrofi bana Petra Zrinjskega in svaka mo Krsta Frankopana. Upropaščena Hrvatska si ni upala izreči niti imena »nezvestnega« Zrinjskega, ker so verni slugi »apostolskega« kralja skrbeli za to, da v interesu dunajskega dvora prevarajo narod in ga zavedejo, češ: ban Zrinjski je izdajca krščanstva, ki je sklenil dogovor z brezbožno Turčijo. Hrvatska je postala satrapija karlovskega generala Hebersteina in nemške horde so plenile in pustile po Hrvatski huje nego Turki.

Narod je bil preplašen in izmučen in ni vedel, kaj bi počel. Velikaši, ki so bili tedaj edini politični vodje naroda, so bili v strahu — vsak za se! Sklepalni so: če je Zrinjski pal, kako naj bi jaz ne očitaval udanosti do kralja? Zato niso ti čuvarji pravic kraljevstva Hrvatske dvignila svojega protesta proti postopanju z Zrinjskim in Frankopanom, da-si so znali, da je kralj grdo kršil zakon kraljevine. Istotako so tudi književniki tistega časa, da se prilaskajo dvoru, obsojali namen zarote Zrinjskega. Ali, ker so vedeli, da so bila velika dela bana poznana narodu, se niso upali kriviti direktno njega samega, marveč so naperjali svoje obtožbe proti njegovi umni in plemeniti — ženi Katarini, ki da je — tako so jo obdolževali — iz častihlepa, da bi postala kraljica, zavedla svojega moža k brezbožnemu in nepremišljenemu činu.

Ako si z ene strani predočimo to, z druge pa turško nevarnost, potem bomo razumeli, zakaj narod hrvatski ni sledil tistemu reku: kdor se ne ovgviti, ta se ne posvetil! Marveč se je ravnal po načelu: Če kdo tebe s kameonom, ti njega s — kruhom! Zato tudi ni našel med Hrvatit pristašev punt Petrovega zeta Rakocija proti dunajskemu dvoru. Zato so se Hrvatje za trideseti dan aprila 1. 1671 — za obglavljenje Zrinjskega in Frankopana — mačevali z enajstim marcem 1712, to je: s pravo!

Olenka je gledala vsa preplašena, kakor bi videla pred seboj gorostasno strašilo, ki je prilezlo iz temnega hodnika in se ji sedaj približuje. Z nehotnim gibom je potegnila svoje krilo k sebi in se naslonila s pleči ob mizo. Toda starka se ni več ozirala na njo, temveč se je obrnila proti Maksimovi:

»Našega učitelja so že zopet spodili iz službe.«

»Res?« se je čudila Maksimova. »Pa čemu?«

»Ker je bil proti svojemu predstojniku neujuden. Njegov predstojnik ga je trdo prijel in takrat je izbleknil. Maša Petrovna je danes stajno divjala,« je poročala starica naglo šepetajoč, pri vsaki besedi je težko požirala in se neprestano ozirala proti vratom.

Maksimova je razdvojeno gledala starko.

»Ti ljudje so mi dolzni najemnino za tri mesece. Še danes mi je žena obljubila vsaj delno plačilo... Kaj pa se bo sedaj zgodilo?« je tarnala.

»Sedaj ne morejo plačati. S čim tudi? Stradati bodo morali.«

»Toda, kaj mislijo pravzaprav? Ali morda, da jih bom pustila v stanovanju brezplačno? Ali, da so našli dobrotnico? Saj sama nimam kaj jesti!«

gmatično sankcijoj! Bali so se borbe na tri fronte: proti Turkom, proti Madjarom in proti dunajskemu dvoru. Zato jim je bilo na tem, da se vsaj poslednjemu ne zamerijo popolnoma! Zadržalce svoje so priznali za svoje zakonite vladarje!

Ali, kraj vsega tega in vzlic temu se trpljenja hrvatskega naroda niso zmanjšala. O tem govori noveja zgodovina minulega stoletja pa do katastrofe te monarhije. Zgodovina, ki je vsem slovanskim plemenom bivše monarhije v koštech, da se je spominjajo s trpkimi in grenkimi čustvi v duši in s kletvijo na jeziku. Dunaj ni poznal poštenja, zato tudi ne hvaležnosti! Poprej jim je dajal kamen, naša plemena so mu vračala s kruhom, a za to jim je dunajski dvor zopet vračal s — kamenom! Omenjamo le stranskega dvajsetletnega režima proslulega Khue-na v Hrvatski, dobe Kollerja na Češkem, vojaških namestitev, dragonad po čeških vaseh, neprestanih političnih procesov, preganjanj čeških žurnalistov, ki so polni ječe in ginevali v njih, divjanja vsega državnega aparata, z njeja slepo udano mu rabeljsko birokracijo, po slovanskih deželah mučeništva nemadjar-skih narodnosti na Ogrskem...!

Danes pa more hrvatski narod svobodno slaviti spomin svojih mučnikov: Petra Zrinjskega in Krsta Frankopana! Danes je Hrvat svoboden. Njegovi rabeljni so zrušeni. Pod konec leta 1918. je prišla nad nasilnike osveta za leto 1671.

Neizmerno, strašno neopisno je bilo vse, kar smo pretrpeli tekem te svetovne vojne. Vendar smo srečna generacija, ki je doživela ta dan osvete. Izpolnjeno je hrepenenje naših starih. Hvaležni moramo biti božji Pravici na tem, da smo doživeli ta veliki čas...!

Leto 1919. izpolnjuje našo osveto — jo ovenčuje s povratkom kosti in pepela mučnikov v domovino, ki sta jo tako neizmerno ljubila, z vsem ognjem svoje duše, z vso toploto plemenitega srca, in za katero sta žrtvovala svojo kri in svoje življenje pod mečem rabeljna dunajskega dvora.

Poreče morda kdo, da to ni plemenito, da ni krščansko: ali osveta je vendar sladka in zadovoljenje na nje je velik čud: ker povzdiga duha in utrja vero v neodklonljivo moč — Pravice! Osveta let 1918.—1919. za zločin na Zrinjskem in Frankopanu govori vsem zatiranim narodom: ne zdvajajte ne obupajte, verujte, ker narodu, ki veruje, ki je zvest svojim idealom, ki se opira na svoje pravo, sine prej ali slej vstajanja dan tudi iz najčrneje tmine k luči — svobode!

Dne 27. aprila so odpeljali smrtno ostanke mučnikov iz Dunajskega Novem mesta v domovino! Ekshumacija v Dunajskem Novem mestu se je vršila svečano. In z največjim zadovoljenjem beležimo dejstvo, da se je tudi naš slovanski narod po svojih poklicanih zastopnikih najdostojneje poklonil spomnu velikih mučnikov in s tem v najlepši obliki obnovil prisego bratstva z narodom hrvatskim. In slovesnemu činu v Dunajskem Novem mestu je prisostvovalo tudi zastopstvo češkega naroda.

Povodom svečane ekshumacije je imel dr. Laszowski govor, v katerem je zaprosil dunajskega zastopnika jugoslovanske države, Slovenca Pogačnika, naj država SHS vzame ostanke mučnikov v svojo zaščito. Prošnji se je g. Pogačnik odzval s primernim govorom. A na poslovilnem večeru je govoril med drugimi tudi tajnik dunajsko-češko-slovaškega poslanstva, bivši minister dr. Fiedler. V svojem imenu je omenjal skupne borbe Čeho-Slovakov in Jugoslovancev proti skupnemu dunajskemu sovražniku ter je izražal nado, da se edinstvo, ki je spajalo oba naroda, ko sta bila pod avstrijskim jarmom, ojači še bolj sedaj, ko sta oba naroda dosegla svojo svobodo in samostojnost. Preko noči so opravljali častno stražo vojaki.

A ne samo v Dunajskem Novem mestu po svojih zastopnikih na svečani ekshumaciji, ampak tudi na vsem svojem ozemlju, ki je reže železnica, se je narod sam povsodi klanjal spomnu hrvatskih mučnikov. Vse železniške postaje so bile odlične zastavami, zelenjem in primernimi domoljubnimi napisi. Posebno slovesno je bilo v Mariboru, ko so došli delegatje z juga. Sešla se je na želeniški postaji velika množica naroda, ki je prirejala Hrvatom in Srbom, burne ovacije. Pozdravil je odposlanec, vladni poverjenik za Maribor in okolico, dr. Pfeiffer, ki je v zanosnem govoru izražal veliko radost, da more pred slovanskim narodom

Se nekaj časa je premišljala, potem se je naenkrat obrnila in zapustila sobo. Olenka, ki ni ničesar razumela, se je plašno ozirala za njo; starka pa se je boječe splazila na hodnik in tam izginila za zaveso, odkoder se je zaslinalo zopet naglo šepetanje. V učiteljevi sobi je vladala globoka tišina. Otroci so se stisnili v kot, da jih ni bilo niti videti, niti slišati. Učitelj in njegova žena sta sedela pri oknu in na posebno svetlem mestu je bilo videti dve brezupni, tužni glavi.

»Marija Petrovna!« je poklicala Maksimova zadržujoč glas, toda ukazujoče, v zavesti, da sedaj ima oblast.

Učitelj in žena sta hitro dvignila glavi. V temi ni bilo videti obrazov; toda gibanje je bilo potrito in klavirno.

»Ali mi daste za danes obljubljeno najemnino?« je vprašala Maksimova previdno.

Dve temni senci sta napravili nemo gesto; zakonca sta napravila vtisk onih ljudi, ki v svoji obnemoglosti in obupnosti niso niti zmogli, da bi odgovarjali.

»Ali tako je stvar?« je dejala Maksimova nenaravno mirno. »Potem izvolite, kamor vam drago. Jutri oddam sobo drugim. Kar pa izgubim na najemnini za zadnje tri mesece, to naj

pozdraviti Hrvate in Srbe. Pozdravil jih je tudi general Majster s pristrano dobrodošlico. Zahvalil se je Hrvat dr. Bradaska, ki je v svojem govoru naglašal veličino misli narodnega ujedinjenja ter se z največjo pijeteto spominjal velikov Zrinjskega in Frankopana.

Delegata je odvedel poseben vlak do Špilj, do severne meje Jugoslavije, do demarkacijske črte. Tudi tu sem je prihajala velika množica naroda. Na kolodvoru je bil postavljen slavolok z napisom: »U svojem polju daj im grobi! Svojem cvetom grob im kiti!«

Privozil je vlak s kostimi mučnikov. Častna stotinja mariborskega pešpolka je izkazala čast s streli iz pušk, in v isti hip so začeli grometi z grifov topovi. In narod je vzklikal: Slava narodnim mučnikom! K vozo je pristopil oddelek jugoslovanskih čet in položil venec z napisom: »Najsvetnejša posadka Jugoslavije prvima narodnima mučnikoma!« Potem je obnežno prebivalstvo polagalo nešteto venecov. Bil je to slovesen, ganljiv trenutek. Odposlanec je pozdravil dr. Rosina v imenu jugoslovanske demokratske stranke. Povedo naokoli so se vile narodne zastave — tudi na ponosnem gradu barona Brucka.

Nadaljnji pot proti jugu je bil triumfalni pohod. Osebito ganljivo je bilo, ko je pobozni in pošteni slovenski narod peval odkritih glav »Lepo našo domovino« in druge rodoljubne pesmi. V Mariboru je bilo zbranega naroda do 25.000 glav: med njim zastopstva občin, mest, društev, korporacij, ki so polagala venca. Tu je pozdravil odposlanec slovenske deželne vlade dr. Verstovšek z navdušenim govorom, polnim pijetete do mučnikov. General Majster je izrazil svojo radost, da more kot general pozdraviti zarotnika. Sledila je cerkvena svečanost, ki jo je opravil mariborski nadškof dr. Napotnik z veliko azistencijo ter slednjič blagoslovil svete kosti mučnikov. Zopet so gromeli topovi in je pevalo 25.000 grl.

Maribor ni še nikoli videl take manifestacije. Narod, ki tako ceni svoje velikane, ima bodočnost pred seboj.

V Belgradu je bila izredna svečana seja mestnega zastopa, v kateri je imel predsednik Milorad Marjanović krasen prigoden govor. Sklenjeno je bilo, da dobite dve ulici imeni mučnikov, občina daruje 30.000 kron za spomenik Zrinjskemu in Frankopanu.

Odbornik Bivaljević je naglašal v svojem govoru, da ta čin pijetete Hrvatov do zaslužnih prednikov morajo tudi Srbi iskreno pozdravljati. Na to so izvolili odposlanca, ki naj odidejo v Zagreb na proslavo in polože venec v imenu občine. Regenta bodo zastopali: in general, en polkovnik, podpredsednik skupščine in dva ministra. Pridejo v Zagreb tudi odposlanec češko-slovaške republike (med njimi tudi zastopnik Sokolstva in socialne demokracije).

O slavlju v Zagrebu nimamo še sporočil.

IVAN JAKŠE:

Iz zgodovine srbskega naroda.

Popolna neodvisnost Srbije.

L. 1842 so izvolili Srbi svojim knezom Aleksandra, drugega sina Crnega Jarija, ki si je prizadeval pridobiti svoji rodbini dečno pravico na srbskem prestolu. Knez Aleksander je bil oče sedanega vladarja kralja Petra. L. 1857 je odkril zaroto proti sebi. Več zarotnikov je bilo obsojenih na smrt, katere obsojence pa ni potrdil turški sultan, ki je spopadal Aleksandra na ta način ogled in veljavo. Moral je zapustiti srbski prestol, katerega je zasedel zopet Miloš Obrenović. Po smrti L. 1860 mu je sledil v drugič sin Mihael Obrenović. Izmed vseh Obrenovičev si je pridobil ta še največ zaslug s tem, da je organiziral in uredil narodno vojsko. L. 1876 pa je napočila za Srbijo nova doba. Srbija je napovedala Turčiji vojno, ki se je s pomočjo Rusov za Srbe srečno iztekla. Srbi so doslej popolno neodvisnost in samostojnost svoje države. Turki so morali zapustiti beograjsko trdnjavo in tudi davka jim ni bilo treba več plačevati. L. 1868 je bil knez Mihael v Belgradu zavratno umorjen. Sledil mu je sin Milan, četrti Obrenović. Kakor večina Obrenovičev, tako se je tudi Milan udal živianju in brezdeležju. Za državne posle in za blaginjo ljudstva so se Obrenoviči malo brigali, pač pa so znaš zapravljati državni denar in tirati državo v pogubo. Sploh pa je bila politika zadnjih Obrenovičev protisrbska. Tako je gledal Milan z enim očesom vedno na Dunaj, z drugim pa v Budimpešto. Da je lahko nastopal in inozemstvu, kjer se je običajno mudil kot srbski kralj, proglasil je Srbijo L. 1882 za kraljevino.

Noviži dogodki.

L. 1878 je dobila Avstrija nalogo, da zasede Bosno in Hercegovino in vzpostavi tam mir in red. Učili so v Berlinu, še bolj pa na Dunaju, da koljejo tam doli Turki kristijane. Danes pa vemo, da se ni šlo takrat toliko proti Turkom kakor proti Srbom. V Bosno se je bilo namreč izselilo mnogo Srbov, ki so sprejeli mohamedansko vero. Ker je dobivala Bosna vedno bolj srbski značaj, ni dalo to mirnega spanja ne Turkom, še manj pa Nemcem na Dunaju in v Berlinu. Strašno se je bila srbskega upliva na svojih mejah velika strahopetna Avstrija, ki je sploh videla v Srbiji svojo

ostane na vaši duši. Sama sem kriva tega, ker sem bila tako neumna in nepredvidna, da sem vam zaupala. Toda sedaj imam dovolj. Kakor hočete ...

Učiteljeva žena se niti ni ganila; toda njen mož je šel hitro na hodnik in akoro nasilno potegnil Maksimovo za seboj.

»Saj vidite ... hotel sem vas ravnokar vprašati ... Ali bi ne bilo mogoče na kak način ... Iskal bom službe ... Več so mi jih že ponudili ... Kajpada ... Vi boste ...

Njegovi pogledi so begali okrog, kakor bi kaj iskali; na licih so se mu pojavile rdeče lise. Maksimova je globoko vzdihnila in napravila odbijajočo gesto.

»Za boga ... obljubili so mi,« je hitel učitelj, med tem je postajal vedno bolj rdeč in z rokama je mahal po zraku.

»Sploh si bom iskal službe. Izprevideli boste. Saj to ne more tako naprej.«

»Tudi jaz pravim, da ne gre tako naprej,« je odvrnila Maksimova, razprostrla roke in stopila korak nazaj. »Če bi zaviselo samo od mene! Toda dvornika imam vedno za petami. Še mene bo zapodil ... Zanašala sem se na vas ... Sedaj je pa prišlo tako ...«

»Maksimova,« je šepetal učitelj hlastno, ozirajoč se na vrata. »Prosim vas, pomislite! Kam naj gremo? Vidite, izgubil sem svojo službo, in sedaj ... Svojo plačo sem bil že porabil, toda vendar sem prosil danes za predujem ... kajti otroci morajo imeti obrvula in tudi moja žena potrebuje marsikaj ... Saj veste, da je mraz in da ubožica kašlja. Sedaj nimamo niti kopejke. Kdo bi nas vzel pod streho v teh okoliščinah? Povsod zahtevajo najemnino naprej, vi pa bi lahko ... Maksimova, vmiselite se v moj položaj ... Maksimova, bodite usmiljeni ...

»Ne. Ni mogoče ... Vsek je sebi najbližji ... Kakor hočete, toda ... Smilite si mi; toda, kaj naj storim. Imeli ste službo in te bi se bili morali držati. Sedaj imate škodo. To pripisite sami sebi.«

naivejšo nevarnost. Ze l. 1878 je nastalo med Srbijo in Avstrijo radi Bosne in Hercegovine hudo nasprotstvo, ki je doseglo o priilki aneksije teh bližnjih srbskih dežel l. 1908 svoj višek. Stojnopolje se je pa to nasprotstvo in sovražstvo med obema državama še nadalje vsled neumne, skoro blazne, sovnenistične politike avstrijskih in madžarskih mozocevc, sedelcih na varnih foteljih.

L. 1885 je tiral kralj Milan Srbijo radi matenkostnega spora v vojno z Bolgarijo. Srbi, podcenjujoč Bolgare, so spravili na noge komaj polovico svoje armade. Zato so bili pri Slivnici poraženi. Srbi niso ničesar izgubili, Bolgari pa ničesar pridobili; le sovražstvo med obema narodoma se je poglobilo.

L. 1889 je moral odstopiti kralj Milan in napraviti prostor sinu Aleksandru. Ta je bil zadnji in najboljši malomaren vladar iz rodbine Obrenovičev. S svojo llnovsko avstrofilsko politiko je pritrjal svojo državo na rob propada. Ker se ni hotel z lepa umakniti, so umorili zarotniki l. 1903 nege in njegovo ženo Drago. Srbski narod pa je pozval na prestol vnuka Crnega Jurija, v mnogih vstaških in osvobodilnih bojih prelukaznega princa Petra Karadžordževića, ki je začel vladati v pravem, narodnem srbskem duhu svojo domovino, ki jo je moral ostaviti v svojih mladih letih.

Da se združilo vse srbske pokrajine, ki so še jelele pod turškim jarmom in da se reši zatirana »raja«, se je osnovala l. 1912 »Balkanska zveza«, ki je v mnogih bojih osvobodila vse turške pokrajine in pregmala Turke malodane iz Evrope.

Zavidljivi in ljubosumni na Srbe zbog njihovih krasnih uspehov, so jih l. 1913 Bolgari zavratno napadli. hoteč jim iztrgati z velikimi žrtvami osvojenjo Makedonijo. A bili so ob Bregalnici od Srbov popolnoma potokčeni.

Za svojo trgovino, predvsem za izvoz svojih pridevkov so potrebovali Srbi morje. V balkanski vojni so zasedli severno albansko obal. To pa seveda Avstriji ni bilo všeč in je raje videla ob Jadranskem morju roparske Armate nogo Srbe.

Kmalu nato so se vrstili dogodki svetovne vojne, ki so se vsakomur v živem spominu. Od Nemcev, Madžarov in Bolgarov ponižana in onečaščena Srbija se je junaško, kakor samo ona to razume, otresla vseh svojih morilcev in tlačiteljev ter vstala k novemu življenju, ki pomeni najnovišo dobo v srbski zgodovini. Ujedinjena s Slovenci in Hrvati, tako upamo, doseže kmalu s svojo železno vztrajnostjo, žilavostjo in svojim neprimitim junaštvom ono mesto med svetovnimi in kulturnimi narodi, ki ji gre po vseh božjih in naravnih postvaha.

Iz junaške zgodovine Srbov črpalmo, kakor tudi iz prekrasnih srbskih narodnih pesmi, v veselih in žalostnih trenutkih, vero in upanje v najlepšo bodočnost države Slovencev, Hrvatov in Srbov. V to pomozi Bog i sreča junaška!

Iz Bosne.

Očividce dogodkov po katastrofi Avstrije nam je podal sledečo situacijsko sliko, kolikor prilaga v poštev srbski element.

V početku prevrata pri nas so se vsi nenarodni elementi zavleli v svoje jazbine, narodni pa so slavili svoje vstajenje. Ali, po kratkem času so nenarodni elementi začeli prihajati iz svojih skrivališč in so se začeli razvrščati ter vzklikati: »Zivela Srbija!«, »Ziveli kralj Peter!«, »Zivela srbska vojska!« Njihov krik je preglasoval čisti narodni element. A mi dobrodušni in se osamljeni od vesela, smo se smehljali in govorili: Naj je, naj — treba, da so tudi oni narodni.

Ko je na nenarodni element videl, da ni nevarnosti zanj, je začel se bolj kazati resove. Začel je jasno propagirati — republiko. Elementi, ki so bili pod pokolno avstrijsko vlado še slabi sluge še slabejšega gospodarja, birokrati od glave do pete, korumpirani do mozga, so postali čez noč — republikanci. Seveda, zahtevali se jim je zmešljav. A narodni element? Stopil je tej kači na vrat in tako je bila republikanec misel kmalu odpravljena. Danes republikanec ni več. Razstopili so se kot pomladni sneg na solnce.

Po republikanstvu je prišla organizacija jugoslovanske demokratske stranke. Prišel je k nam glavni človek nove stranke iz Zagreba ter je priredil skupščino v svrhu ustanovitve stranke. Mi, ki smo bili še razvneti po prevratu, polni veselja, da smo se rešili tiranske avstrijske uprave, ki nam je sesala kri, smo tudi prišli na skupščino. Poslušali smo sijajne govore in rešili smo: To ne bo tako! Vendar se je začelo z ustanovitvenim stranke. Stranka se je ustanovila. Pri tem pa je tudi ostalo. Predno je prišlo do vsutja demokratske stranke, je bila naša družba popolnoma desorganizirana in ni imela časa, da se zbere in se izobliči. Kdor je poznal Bosno, ta se je vpraševalo začuden: ali so se tako hitro odločili? Tu vprašanje je bilo na megu. Kajti, res je, da se mi še nisimo odločili, ampak je nekoliko ljudi, ki jih je slučaj vrgel na površje.

Naš narod, naša moč je vstala neorganizirana. Ali, prav rečeno: narod je ostal pri svoji politični orientaciji. To se najbolje vidi iz tega, da se je narod, ko se je vzdramil iz omame, ki mu jo je prinesel prevrat, prizgasil svoj stari program in šel svojo stvar pot. Ustanovila se je »Srbska Riječ« na radikalnem programu in narod jo je sprejel enodušno. To pomenja, da je narod iz globine duše za program radikalne stranke. To dokazuje tudi volitve, ako se le izvede organizacija stranke.

Predvojna »Narodova« stranka je po velikem delu prestopila v demokratsko stranko, a ostanek stranke stoji na strani in pričakuje svoje politične orientacije. Velik del Kočičev »Otačbine« izpoveduje načela radikalne stranke, kar nam potrja »Krajina s svojim delom. Mal del se je asimiliral z »Radeno«, ki nima še pristaev v narodu. Narod, ki je bil na strani »Srbske Riječi«, torej radikalne stranke, stoji tudi še danes.

»Ljoša, pusti jo!« je zakrčala s histeričnim glasom. »V teh ljudeh ne najdeš iskric usmiljenja! Proklinjam jih! Niti vode bi ti ne dali, pa se ponizuješ pred njimi!«

»Čemu zmerjate?« je vprašala Maksimova užaljeno. »Morda smo bolj usmiljeni, kakor ste vi ...«

»Usmiljeni da ste? Slabši ste kakor divje zveri. Človeku, ki gine, pridigujete ... najprej ga raztalite, potem ga vrzete na cesto ... Kako se upate še pretvarjati?« je dejala v neizmerni bolesti in ogorčenosti. »Pojdite proč od tukaj ...«

»Od tukaj? Kako mislite to?« Maksimova je govorila glasneje, kakor poprej. »Svojeja stanovanja vendar ne bom zapuščala ...«

»Proč!« je kričala bolnica in stegovala posušene roke pred seboj. »Kaj hočete? Da gremo mi? Pomirite se. Sli bomo ... jutri bomo šli; toda predvsem pojdite vi od tukaj.«

»Matenka!« je šepetal učitelj boječe. »Prosim te ...«

»Proč z vami, prokleti! Do smrti ste nas zmutili!« Žena je segla z vsemi prsti v las in zamlila nazaj v svojo sobo.

Mož je hitel za njo in sililo se je šepetanje, med tem, ko je bolnica izgovarjala divje, pre-

Kakor vidimo, je strankarsko življenje ostalo isto s to razliko, da se je izgubilo še ono malo pristaev srbske samostalne stranke, ki se je žrtvovala, da bi se ustanovila stranka na širših temeljih z brati Hrvati in Slovenci.

Pri nas ni uspeła. Ali uspe v drugih provincijah — to bomo videli.

Živla aprovalcijske komisije

za teden od 5. majnika do 10. majnika.

Tudi ta teden se bodo živla prodajala na dodatno (accessoria) izkaznico, priporoča se pa toplotu, naj občinstvo shrani stare živilske izkaznice, ker se nove izdajo edinele proti oddaji starih.

Kmalu se izda nova izdaja živilskih izkaznic; tekem tega tedna dobe stranke pri nakupu živil dotičen list na izpolnitve. Lastnikom, na katerih imena se izkaznice glase, se priporoča, da napišejo različno ime, prilimek in polik vsakega družinskega člana, ter da pripomnijo, če ima kdo teh članov pravico na zvišanje krušnega odmerka ali če je član ubožnice. V interesu občinstva je, če naznači, v katerih prodajalnih hoče nakupovati živila in v katerih kruh, ter je h stanovanje opremljeno s plinsko in električno razsvetlavo, če samo s plinsko, ali ne s prvo ne z drugo. Omenjeni listi morajo nositi razum podpis lastnika (družinskega glavarja), na čigar ime se izkaznice glase, tudi podpis hišnega lastnika ali upravitelja. Hišni lastnik ali upravitelj se bo moral, preden podpisuje, prepričati, če so vse rubrike točno izpolnjene in če je točno naznačeno število sedanjih prebivalcev v dotičnem stanovanju.

Kruh: normalni odmerek 30 dkg. za delavce pri težkih delih 15 dkg več, po 48 lir. stotnik kg. Odmerek 30 dkg po 15 lirnih stotnik, hlebeci 600 gramov po 32 lir. stotnik, hlebeci 300 gramov po 20 lir. stotnik.

Koruzna moka: 1 kg po 70 lirnih stotnik kg. Testenine: 50 dkg po 132 ital. lir kg. Riž: 30 dkg po 116 ital. lir kg. Fižol: 50 dkg po 152 ital. lir kg. Grah: 30 dkg po 104 ital. lir kg. Leča: 30 dkg po 2 — ital. lir kg. Jajca: kolikor se hoče po 36 stotnik kos. Krompir: 2 kg po 64 stotnik kg. Sladkor: 15 dkg po 470 lir kg. Kava: 10 dkg po 10 lir kg. Cikorkija: 30 dkg po 2 lir kg. Ekstrakt bolandske kave marka Italia: 1 zavoj (60 gramov) na osobo po 50 stotnik zavoj. Sol: 10 dkg po 20 stotnik kg. Čisto oljčno olje 20 cl po 560 lir liter. Mast: 15 dkg po lire 440 kg. Salizoe: v posodah po okoli pol kg po 4 Hre posoda.

Jozik: V škatljah po 45 dkg za 4 Hre škatlja. Čaj: Največ 10 dkg po 1280 lir kg.

Zivila ki se bodo razdelila posestnikom kuhinjskih in ubožniških izkaznic: kava, sladkor, cikorkija, ekstrakt bolandske kave marka Italia in sol.

Kondenzirano mleko, sladko: 1 posodica za vsaki odmerek živilske izkaznice in sicer: prvostvno sladko kondenzirano mleko (marka Mercurio in marka Nutrice) po 290 lir posodica, a sladko kondenzirano mleko (marka Italia) po 250 lir posoda.

Rižev, pšeničen zdrob in sladni biškoti: Z izkaznicami za kondenzirano mleko in sicer proti prečiščenju št. VI. na rumenih izkaznicah za kondenzirano mleko za otroke ali proti prečiščenju št. II. na sivih izkaznicah za kondenzirano mleko za starce in bolnike: ali 1 zavoj (250 gr.) riževca zdroba, velja 80 lir. stotnik, ali 1 zavoj (250 gr.) pšeničnega zdroba, velja 58 lir. stotnik, ali 1 zavoj sladnih biškotov, velja 85 lir. stotnik.

Ameriška gnat: 30 dkg na odmerek po 4 ital. lire kg.

V ribji tržnici: Namočena polenovka po 360 lire kg. Nasoljena govorstvene velike sardele po 16 lir. stotnik ena. Nasoljene majhne sardele po 8 lir. stotnik ena.

NB. Jajca in ameriška gnat se lahko dobivajo večkrat na teden.

Razdeljevanje petroleja.

Ta teden se razdeli petrolej samo lastnikom petrolejskih izkaznic z rdečo črto (stanovanja brez plinske in električne razsvetlave). Prodajalci prečiščenju št. 17 pri odzaji izkaznic št. 42 za nakup pol litra petroleja. Pri nakupu petroleja prečiščenju prodajalci št. 17 na petrolejskih izkaznicah. Petrolej bo na prodaj ob pondeljku 5. majnika, do vsteviši pondeljke 19. majnika. V tem času veljajo ne samo izkaznice št. 42, temveč tudi izkaznice št. 41. Cene: 48 lir. stotnik liter za mesto in predmestje, 52 lir. stotnik liter za okolice. Izkaznice se bodo kontrolirale v ul. Cassa di risparmio, št. 13 II. do vsteviši torek, 19. majnika 1919. Prodajalci ne smejo vpoštevati izkaznic št. 41 in 42 državnih uradnikov, ker leti dobivajo petrolej v svojih združinskih skladiščih. NB. Morajo se pa vpoštevati izkaznice št. 42 in 41 s pečatom kakšne druge zadruge. Prodajalci petroleja iz predmestja in okolice naj prevzamejo petrolej, kakor po navadi, z lastnimi sredstvi v skladišču v ul. Chiozza št. 30.

Prodaja kuriva.

Kurivo koks (20 kg na rdečo izkaznico) se bo prodajalo dne 5. t. m. v naslednjih okrajih po 17 lir. stotnik kg: Sv. Vid: 1801—2000 (46) A. S. Tella 4. — Staro mesto: 1051—1300 (37) Geppa. — Stara mitnica: 3501—3750 (36) Madonnina 39, 3751—4000 (36) Scorzera 8, 4001—4150 (36) Guardia 42, 4151—4350 (36) Olmo 9. — Nova mitnica: 1801—2050 (36) Acquedotto 94. 2051—2300 (36) Caripson 10, 2301—2550 (36) Molnegrado 20. — Sv. Jakob: 821—1100 (29) S. Marco 38, 1101—1250 (29) Giuliani 12, 1251—1400 (29) Giuliani 21, 1401—1650 (29) Concordia 17. — Rojan: 651—800 (19) Rojan 4, 801—1100 (19) Miri 17.

Domače vesti.

Izplačevanje najmnine. Najmnine častništva. moštvu lid. za mesec april t. l. se bodo izplačevale v komisarijatu za vojaške nastanitve na trgu Edinosti št. 4 L vrata 26 od 9—12 v naslednjem redu: Dne 8. in 9. majnika erke A—B, dne 10 in 12 erke C—D, dne 13 erke E—F, dne 14. erke G—H, dne 15. erke I—K, dne 16 in 17 erke L—M, dne 19 erke N—O, dne 20 in 21. erke P—Q, dne 22 in 23 erke R—S, dne 24. erke T—V, dne 26. erke W—Z. Stanodajalci naj prinesejo seboj potrdila, da so res dali stanovanje na razpolago, in naj se točno dredi zgoraj omenjenega reda. — Trž. občina.

Prenos avstrijskih spomenikov. Poročali smo pred kratkim, da se bodo prenesli vsi avstrijski spomeniki v spomeniško shrambo pri sv. Justu dotično v park ali okoli miramskega. Ta sklep je zelo ugajal kr. gubernatoratu, zato je mestni svet zaključil, da da odstraniti tudi vse druge spomenike, kateri spominjajo na staro vladno, in sicer ne k Sv. Justu, temveč v vilo Baseri pri Sv. Vidu, ki je določena za muzej Preporoda.

Bišve državne uslužbenca (uradnike in učitelje), ki dosedaj niso redno prejemali plače, opozarjamo, da jim je tudi za maj nakazana redna plača in jo dvignejo lahko pri finančnem uradu (za glavno pošto).

Glas iz občinstva na nastov kritika o zadnjem koncertu podružnice Glasbene Matice. Prejeli smo koncert je sijajno vspel toliko v umetniškem pogledu, kolikor po številni ideleži občinstva. Zato se vprašujemo: Kaj je morda tistoga, ki ima prečevati koncert? Ali naloga, da kofizira in obsoja občinstvo ter je nazivlje »ljudstvo z neizobraženim okusom?« Spada-li to k čisti odkritostnosti, ki je dovoljena vsakemu kritiku? Ne, in stokrat ne! Kajti vsakdo mora priznati, da je kaj takega zelo podobno brezskrbnosti. Ali je morda kdo vprašal kritika, kaj da njemu ugaja? Potem naj ne usiljuje vsleoga okusa drugim! Preveč samozavesti — g. kritiki! Ker se njemu tudi serendna nejanje lepa, so vsi drugi »neizobražena okusa«, ker so s svojim občudovanjem pripomogli, da se je ravno serendna ponovila! Nismo vi v enaki meri muzikalčno navdušeni, vendar bi človek mislil, da je vsakomur dovoljeno, da ima svojo »okusa« in svoja čutila. Če ima kdo blago voljo, ali če se — pred vsem tudi poklicanega da ljudstvo vzgaja na tem polju, čeja naj bo uveren, da se ne doseže cilja s takim omalovaževanjem občinstva. In na vse zadnje — kolikor je znano nam — je bilo občinstvo v isti meri zadovoljivo s koncertom, kakor je — bi dejali — moralo biti. In tudi privedel se bo bil zadovoljni z občinstvom, ki je napolno dvorano ter je s slastjo sledilo vsem točkam brez izjeme krasno izbranega programa.

Sv. ivansko pevsko društvo priredi danes 4. maja v sv. ivanskem »Narodnem domu« zahaven večer. Pevske točke izvala ženski, moški in mešan zbor, kupleze g. Križman; soloigro pa znani domači čletanci. Med točkami svira oddelek državnega orkestra. Prireditev bo nekaj domaćega, zato bo udeležnikom nudila mnogo neprislilne zabave. Začetek ob 7 večer. Vstopnina 50 slot, sedeži L vrste I L, II vrste 50 slot. Z ozirvanjem na to, da je ta prireditev prvi javen društven nastop po vojni, in s posebnim ozirvanjem na simpatije, ki jih je uživalo to pevsko društvo pred vojno, je pričakovati prav obilne udeležbe. Na svideenje danes v prijaznem sv. Ivanu!

Otroška predstava. Sinoci so se po čvletnem preskoku zopet prikazali Pačiki v svojem godnem kraljestvu v veliko veselje otroščim pa tudi v razvedrilo odraslim. Saj je to igra, ki ima izredno privlačno silo, naj si jo gledamo še tolikokrat. Pomnovanje »mamica«, bodisi v glavnici najvišja godnja močičlov ali pa v pesmi božanskih vol, je prekrasno slikano. Kadarkoli pa zavzema vzišnje oblike, ki bi lahko postala otrokom pretreska, pa poseže vmes norček s svojo neumno-pametno modrostjo ter privlačno pozornost gledalca. Kljub vsem pomislekom raznih kritikov je pri otroški igri vendar merodajna sodba otrok. Ta se pa glasi pri vsaki drugi predstavi: »Lepo je to, ali »Pačiki« so načepši. Zakaj jih več ne ponavljajo?« Ta žela se jim je izpolnila sinoci. Ker se pa te predstave — vsled pozne ure — niso mogli udeležiti otroci iz oddaljenih krajev, se bo prireditev ponovila še v sredo popoldne. Sinoci predstava je bila skrbno pripravljena. Otroci, ki so po večini prvič nastopili, so bili sigurni v svojih ulogah. Norček, prva vila in Anica so bili naravnost izvrstni. Vse priznanje tudi onim, ki so tako primerno obekali bajna godnja bitja!

Slovensko gledališče. Danes sta dve predstavi. Popelpan od treh se uprizarji zadnjič v sezono narodna igra s petjem »Reveček Andrejček« z g. Skrbniškom v naslovni vlogi. Zvečer ob 8 se ponovi prvič A. Funktka efektna drama »Tekma«. Prodaja vstopnic med 9—12, 3—5 in eno ured predstavo. — Danes predpoldne ob pol 10 je predstava vja za »Rokovnjake«.

»Nijav«. Včeraj je izšla v tiskarini »Edinost« prva številka novega tednika pod gornjim naslovom. Razveseljivo, v sedanjih časih tolažljivo, in celo presenetljivo je, da se v tem času pojavlja novo podjetje, ki naj širi prosvelo v najkrajše sloje naroda: s spisi leposlovnimi in poljudno pisanimi znanstvenimi. Tako prinaša I. številka iz pesna dr. Ivo Sorlija: »Pogovore«; dra. Josipa Agnelet: »Svetovna vojna in gospodarski razvoj«; Karla Siroka pesmi: »Kam greš?« in »Pismo«; Pavle Horvatevje: »Zena pred mirnovim vprašanjem«; Milana Skrbniška: »Osvald Alving (v »Strahovih)«; Miroslava Ambrožiča: »Nekaj o kulturnem delovanju«; Ferdjo Kleinmayerja: »Budret za grmome«. Potem »Prezled« z vestmi o snovanjih na kulturni, solskih, socialnih poljih. Novi list izdaja »Višji kulturni svet«, a za uredništvo odgovarja Ivan Regent. Četnina naročnina iznaša 7 L. Polletna in vsesletna sorazmerno. Posamezna številka 60

trgane besede; razumeti pa ni bilo mogoče, kaj je govorila.

Maksimova je postala še trenutek, potem pa je zamahnila z roko ter se oddaljila, kakor človek, ki čuti svojo krivdo.

Aladjev, ki je stal pred vrati svoje sobe, jo je nagovoril: »Maksimova, prosim, stopite za trenutek k meni.«

Žena mu je sledila s popolnoma zbežanim obličjem.

»Prosim vas, povejte mi,« je začel Aladjev obotavljaje in s povesenim pogledom; »ali bi ne bilo mogoče, počakati še nekaj časa?« Saj sami uvidevate, kaj ne da, da ... so ti ljudje v strašnem položaju?«

»Bog mi je priča ... toda ne morem ... saj ne delam tega iz lakomnosti! Toda sam dvornik je dal odloga do pojutranj. Če takrat mi plačam, me postavijo pred duri ... Zanašala sem se na učitelja.«

»Vi mislite, da res ne poznam usmiljenja?« Stara sem in kmalu bom morala umreti ... Verujte mi, Sergej Ivanovič, ko se je bolna žena zadržala nad menoj, se mi je zdelo, kakor bi me ubodla z nožem v srce. Toda, kaj naj storim? Tri mesece sem čakala in dvornika sem na ko-

stot. Pozdravljamo tega novega glasnika našega kulturnega snovanja! Naj bi celo rodilo pleničnega sadu!

Promet v pristanšču. Pripluli »S. Marco«, »Fiorenza« iz Benek in »Vale« iz Pule; odpulji: »B. Bruck« v Benetke, »Padova« v Reko, »Ravenna« v Bari in »Candiano« v Raveno.

V svrhu ureditve Rojanske knjižnice se pozivajo vsi njoni člani, da vrnejo izposojene knjige.

Nenadna smrt. Včeraj ob 9 zvečer je umrla v ljudskem prenočišču v ulici Gaspare Gorzi 40letna Marija Canz. Zdravnik rešine postaje je ugotovil smrt.

Pes, ki grize. Štefana Gergoleta, 66 let starega, je večerj ugriznil prvo v desno roko. Na zdravniški postaji so mu dali prvo pomoč.

Dve nesreči. V ulici Farneto je večerj neki volški avtomobil pritisnil ob zid Marija Boschini, 18 let starega. — Josipo Kranec, 6 let staro je večerj v prosti huki neki avtomobil podiril in ji zlomil obe nogi. Obojama so podali na zdravniški postaji prvo pomoč in ju

Gospodarstvo.

Tržaška posojilnica in hranilnica je imela svoj XXVII. redni občni zbor 27. aprila. Vse točke dnevnega reda so bile sprejete enoglasno. Letos je bila le volitev nadzorništvu. Izvoljeni so bili Janski nadzorniki in sicer: dr. Abram Josip, Cibic Valentin, Pintar Jernej, Plesničar Vekoslav in Zidar Gregor. Bilanca za 1918 je razvidna iz sledečih podatkov: Aktiva. Račun: Blagaine, gotovina 31. decembra 1918 K 152.760'11, denarnih zavodov K 3.765.990'10, poštne hranilnice K 45.994'74, posojil 4.466.453'20, zaostalih obresti in uradnih stroškov K 334.614'60, inventarja K 12.938'66, tiskovin (knjižic) K 503'57, vrednosnih papirjev K 2.052.569'84, hiše, vrednost iste K 1.252.517'52; skupaj 12.024.362'48ron 34 vin. — Pasiva: Račun deležev po K 300'—, po K 20'— K 90.020, po K 2'— K 4.639'—, skupaj K 161.459, hranilnih vlog K 10.529.190'—, rezervnega zaklada K 817.949'39, pokojninskega zaklada K 125.079'50, tekočega računa K 316.211'10, skupaj K 11.788.430'08, vstopne K 50'—, Dividende, neizplačane K 21.860'50, predplačani obresti K 14.887'77, Davkov, zaostalih K 10.590'38, uprave hiše K 8.087'45, izgube in dobička, dobiček kron 19.027'16; skupaj K 12.024.362'34. Podpore društvom, ki so zaprosila za njo, se izplačujejo pri blagajni proti v redu podpisanim potrdilom.

Borsna poročila.

Trst, dne 3. majnika 1919. Borza se vedno brez zanimanja pri slabših cenah.

Table with market prices for various goods like oil, flour, and other commodities. Columns include item names and prices.

Razne vesti.

Zensko vprašanje na Hrvaškem. »Narodna Zastita« piše: Za pred vojno je bilo na Hrvaškem in v Slavoniji več ženskih oseb nego moških, in sicer 1. 1910. v vsoti 87.268 žensk več nego moških. To se pravi, na vsakih 1000 oseb je prišlo 489 moških in 511 ženskih oseb. Vseh ženskih oseb na Hrvaškem je bilo 1.339.556; od teh 549.371 oženjenih, 678.629 neozženjenih, 110.009 udov in 1542 sodelniško sočlenih, o 5 je bil stan neznan. V zakonu je torej živelo od 100 ženskih oseb 41, 59 jih je bilo brez molca; seveda so v tem številu tudi mlade deklice, ki sploh še niso za možitev. Vseh neozženjenih žensk je bilo 678.629, od tega 494.083 v dobi pod 14. leti, 112.912 v dobi od 15. do 19. leta, 39.711 v dobi od 20. do 24. leta, 27.930, vdobi od 25. do 29. leta, 10.464 od 40. do 49. leta, 3281 v dobi nad 60 let, pri 228 se starosti ni dala ugotoviti. Potemtakem je bilo nekaj nad 40 tisoč deklet, ki so že dovršila 24. leto, a se še niso poročile. Razmeroma mnogo je bilo vdov — okroglo 110 tisoč. L. 1910. je bil torej na Hrvaškem približno 150.000 ženskih oseb, ki niso živlele v zakonu ter so bile priložne, da si samó služijo kruh ali v najboljšem slučaju na lastno pest žive od različnih, večinoma nezadostnih pokojnin ali rent. Ako temu priletimo še žive vojne, moramo računati, da je sedaj na Hrvaškem in v Slavoniji najmanj 200.000 vdov in deklet brez zarobenca, v celoti področju hrvaškega SHS pa pač preko milijon ženskih oseb. Velik del teh žena ne bo mogel živeti od lastnega premoženja, niti ne od raznih pokojnin in rent ter se bodo morale lotiti pridobitnega dela. Tako bo število žensk, ki si bodo morale služiti kruh, znatno naraslo — neglede na visok odstotni postavek oženjenih žen, ki so istakato zaposlene v pridobitnem delu. Preko tega dejstva socialna zakonodaja ne bo mogla močeti iti, tem manj, ker je z ženo delavko prizadet tudi otrok.

Vpliv godbe na naše razpoloženje. Na nervoznih ljudeh opazujemo večkrat, da so znatno pomirjeni, če slišijo godbo. Olajšanje v težki nervoznosti so slišali z godbo na primer stari angleški minister Gladstone, prvi angleški filozof Herbert Spencer, avstrijska cesarica Elizabeta. — Že stari so poznali tudi vpliv godbe na živčevje in na zdravje. Cellius pripoveduje o splošnem mnenju že od starih časov sem, da se tako zmanjšajo bolečine v dočih — ishtas — če slišimo mehke glasove flavte. Cellius je bral v spisu grškega pisatelja in zdravnika Teofrasta, da so učili škodljiv vpliv kačjega pika s primerno razdeljenimi zvoki flavte. Tudi grški filozof Demokrit nam pripoveduje, da flavta ozdravi marsikako bolezen. Cellius sam vse to verjame in zaključil svojo razpravo tako-le: »Tako veliko je sorodstvo med dušo in telesom človeka in zato tudi sorodstvo med boleznimi in zdravilnimi dušami in telesi.« V novejšem času je več raziskovalcev natančneje preiskovalo ta blagodejni vpliv godbe s pomočjo zelo izpopolnjenih fizioloških aparatov. Doktor Trahanof je dokazal, da vesela godba povzroča dvigljivo moč mišic, počasno žalostno metodje pa vplivajo ravno nasprotno. To smo imeli priliko opazovati na Dmaju v atletskih klubih, kjer so dvignili atleti ob spremljanju godbe — hitre in vesele — neprimerno več kakor brez nje. Redno zvončkanje pospešuje izločitev ogljikove kisline in spremljanje kletiska, ves organizem deluje živahnije. Nekd ameriški zdravnik je napravil poseben indukcijski aparat, ki je proizvajal zvoke hitreje in počasneje, kakor je bilo pač treba. Videli je, da je visoki C pregled takoj nervozni glavebol, valovi tega C torej ugodno vplivajo na živčevje, prehajajoč k njemu po zraku. Godba pospešuje utripanje srca, spremembo v pritisku krvi in pa dihanje. Utirpanje in dihanje se v splošnem podaljša; a to podaljšanje začne zopet pojemati, če traja ista godba dalj časa ali pa če se večkrat ponovi: živel postanejo topli. Če poslušamo posamezne zvoke vsakega zase, opazimo podaljšanje ali skrajšanje utripanja in dihanja, kakor pač vzbudijo v nas prijeten ali neprijeten čut; v prvem slučaju se ono delovanje podaljša, v drugem pa skrajša. Zato opazujemo pri proizvajalju več vrst krompozicij različne vrste, ravno tako tudi glede napetosti krvnih posod. Tudi če je godba močnejša ali slabša, se utripanje ravna po njej. V praksi so poskušali ugodni vpliv godbe večkrat že pri umebolnih. Vedno se je dobro obneslo. Če se bodo dale pa z godbo trajno odpraviti nervozne bolezni, za to bo treba še več poskusov. Gotovo je, da bodo muzikalčni ljudje to dobroto bolj deležni kakor nemuzikalčni.

Opisne. Prav dobro vino belo in črno se vdobi na Opčinah na debelo in drobno pri R. MALALANU št. 386 — po zmernih cenah.

Dr. FRANZUTTI ZOBOZDRAVNIK v Trstu, ul. Glorioso Rossini 17, vogal ul. delle Poste. Izdiranje zobov brez bolečin :: PLOMBIRANJA :: UMETNI ZOBJE.

Javen ples v Butovljah se vrši dne 11. maja. Svira godba iz sv. Križa. K obilni udeležbi vabi MLADINA.

VIKTOR PISKUR Zaloga izgotovljenih oblek, ul. Arcata 1 sprejema naročila po meri. — Oujemalcem 5% popusta. — Bogata zaloga izgotovljenih oblek; vnovič prispelo moško blago po cenah brez nobene konkurence. Moške obleke od . . . L 120—200 Otroške obleke od . . . L 60—90 Srajce iz zepirja od . . . L 15—17

Opisne. JADRANSKA BANKA Dejn. glav. K 30,000.000, Reserve K 8,000.000 Centralni TRST Via Cassa di Risparmio 5 - Via S. Nicolò 9 Podružnice: Dubrovnik, Dmaji, Kotor, Ljubljana, Metković, Opatija, Split, Šibenik, Zadar, Ekspozitura: Kranj. Obavlja vse v bančno stroko spadajoče posle. Sprejema vloge v Lirah na hranilne knjižice proti 3 1/2% letnim obrestim v bancopro-prometu proti 3% letnim obrestim. Na odpoved navezane zneske sprejema po najugodnejših pogojih, ki se imajo pogoditi od slučaju do slučaju. Daje v najem varnostne predale (Safes deposits). Blagajna postuje od 9 do 13.

Opisne. AVGUST ŠTULAR je odprl zopet svojo odlikovano KROJAČNICO v ulici S. Francesco d'Asisi št. 34, III. n. Priporoča se slav. občinstvu za nova dela in popravila.

Opisne. KREDITNI ZAVOD za trgovino in obrt Piazza Nuova 2 - TRST - Piazza Nuova 2 Obavlja vse v bančno stroko spadajoče posle. Daje v najem varnostne jednake celice (Safe) v svojem oklopnem zakladu pod najboljšimi pogoji. Uradne ure za blagajno od 9 do 13. Za varnostne celice od 9-13 in od 15-17.

Grandi Magazzini Orler TRST, CORSO V. E. III. ŠTEV. 10. TELEFON ŠTEV. 24-24. Z našimi kamioni smo dobili zadnje modno blago za gospe in gospode. Velika izbira ženskega in moškega blaga in svile najnovejše mode. 1200 kosov kretona, zephirja, krepsa, etamina, panama, bombažnega in volnenega „voila“.

PRIPOROČLJIVE TVARJE

TRGOVINA JESTVIN ulica Campanillo 12 (trg Pontorosso). Zaloga: kave, riža, čaja, olja, testenin, masti, slanine, mila, čokolade, marmelade, sardin, kondenziranega mleka, biškotov ter raznovrstnih vin in likerjev itd.

MEHANIČNA DELAVNICA. Odlikovana livarnica Osvaldella. Via Media 26. Izdelovanje in poprava strojev in motorjev. Proračuni.

KNJIGOVEZNICA. Pietro Pippan, Trst ulica Valdirivo 19. Artistična vezava. Zepni kolektari lastnega izdelka. Vpisniki (registri) posebnega sistema. 201

MAJOLIČNE PEČI IN STEDILNIKI. M. Zeppar, ul. S. Giovanni 6 in 12. Najboljša izdelovanja in najpopolnejša vrsta. Cene zmjerne. 202

HOTEL CONTINENTAL Trst, ulica San Nicolò št. 25 (blizu Corsa). Prenosišče za vojaške. Dvigalo. Cene zmjerne. Postrežba točna. 199

PAPIR. Velika zaloga papirja za ovitke, papirnatih vreč, čic lasne tovarne. Valčki raznih barv in velikosti. Cene zmjerne. Gastone Dollinar, Trst, Via del Gelso 16. 256

DAMSKA KROJAČNICA A. Rieger, Trst, ulica Commercialo 3. Izdeluje vsakovrstne obleke po angleškem in francoskem kroju, pisne obleke, obleke za poroke, bluze za gledališče itd. Cene zmjerne. Postrežba točna. 337

AVGUST ŠTULAR je odprl zopet svojo odlikovano KROJAČNICO v ulici S. Francesco d'Asisi št. 34, III. n. Priporoča se slav. občinstvu za nova dela in popravila.

! Skoraj zastoni! Vino po 2 Lire. Zganje, rumi, konjak, janež 50 stopinj po 8 L. Špirit 96 stopinj po 16 Lir. Tvrilka APOLLINO, Trst, ul. Annala št. 10

Dr. FRANZUTTI ZOBOZDRAVNIK v Trstu, ul. Glorioso Rossini 17, vogal ul. delle Poste. Izdiranje zobov brez bolečin :: PLOMBIRANJA :: UMETNI ZOBJE.

Prav dobro vino belo in črno se vdobi na Opčinah na debelo in drobno pri R. MALALANU št. 386 — po zmernih cenah.

Javen ples v Butovljah se vrši dne 11. maja. Svira godba iz sv. Križa. K obilni udeležbi vabi MLADINA.

VIKTOR PISKUR Zaloga izgotovljenih oblek, ul. Arcata 1 sprejema naročila po meri. — Oujemalcem 5% popusta. — Bogata zaloga izgotovljenih oblek; vnovič prispelo moško blago po cenah brez nobene konkurence. Moške obleke od . . . L 120—200 Otroške obleke od . . . L 60—90 Srajce iz zepirja od . . . L 15—17

JADRANSKA BANKA Dejn. glav. K 30,000.000, Reserve K 8,000.000 Centralni TRST Via Cassa di Risparmio 5 - Via S. Nicolò 9 Podružnice: Dubrovnik, Dmaji, Kotor, Ljubljana, Metković, Opatija, Split, Šibenik, Zadar, Ekspozitura: Kranj. Obavlja vse v bančno stroko spadajoče posle. Sprejema vloge v Lirah na hranilne knjižice proti 3 1/2% letnim obrestim v bancopro-prometu proti 3% letnim obrestim. Na odpoved navezane zneske sprejema po najugodnejših pogojih, ki se imajo pogoditi od slučaju do slučaju. Daje v najem varnostne predale (Safes deposits). Blagajna postuje od 9 do 13.

Opisne. UMETNI ZOBJE z in brez čeljusti, zlate krone in tudi obrobki VILJEM TUSCHER konseljoranti z ZOBNO TEHNIK TRST, ul. 30. oktobra (ex Caserma) 13, II. Ordinar od 9 predp. do 6 zvečer.

Opisne. Ljubljanska kreditna banka Podružnica v Trstu. Centralna v Ljubljani. Podružnice: Celje, Celovec, Gorica, Sarajevo, Split. Delniška glavnica: K 15.000.000. — Rezervni zaklad: K 3.000.000. — Obavlja vse v bančno stroko spadajoče posle. — Sprejema vloge v lirah na hranilne knjižice proti 3 1/2% obrestovanju na žiro-račune proti 3% obrestovanju. Za na odpoved vezane vloge plača obresti po dogovoru. Izvršuje borzne valige in čaje v najem varnostne celice. Tel. št. 5 18. Blagajna je odprta od 9-13.

ZOBOZDRAVNIK D. MRAČEK TRST Corso 24, I. nadstropje Ordinar od 9-12 dop. in od 3-6 pop. Brezoblastno izdiranje zob, plombaranje in umetni zobje.

KREDITNI ZAVOD za trgovino in obrt Piazza Nuova 2 - TRST - Piazza Nuova 2 Obavlja vse v bančno stroko spadajoče posle. Daje v najem varnostne jednake celice (Safe) v svojem oklopnem zakladu pod najboljšimi pogoji. Uradne ure za blagajno od 9 do 13. Za varnostne celice od 9-13 in od 15-17.

Trgovsko-obrtna zadruga v Trstu registrovana zadr. z neomejenimi jamstvom ul. sv. Frančiška Asiškega 20, II. nad. sprejema hranilne vloge od 1 L dalje ter jih obrestuje po 3% Trgovcem otvarja tekoča čekovne račune. — Posoja hranilne pušice na dom. — Rentni davek plačuje iz svojega.

Umetni zoble! Zobotehniški ambulatorij Opčine šte. 378, I. n. v hiši lekarne Odprto od 9 do 1 in od 2 do 5

Restavraterji! Gostilničarji! Krčmarji!

PELLEGRINO CINCELLI Trst - ulica Malcanton št. 9 - Trst (Hiša ustanovljena leta 1828) KOŽE in USNJE za ženske in moške. Box in Chevreaux, lak, podlage in vsakovrstni predmeti za čevlje itd. Vse po ugodnih cenah. Postrežba točna.

BARBERA PENEČI ASTI - PENEČI FRESA - PENEČI MOŠKAT - POSEBNI BARBERA, POSEBNI NEBIOLO - GRIGNOLINO odlikovane tvrdke za pridelovanja in izvoz vina CRISPINO QUIRICO - ASTI Uradil zaloga v Turinu. — Velika kolajna Nj. Vel. kralja Italije. Izključna zaloga Splošno zastopstvo K. PFER & SINONI Trst, ulica Ceclia 7 Trst, ulica S. Antonio 1. TELEFON 21-80. GIACOMO TURAGA SIN TELEFON 466

Zobotehniški ambulatorij Opčine šte. 378, I. n. v hiši lekarne Odprto od 9 do 1 in od 2 do 5

Restavraterji! Gostilničarji! Krčmarji!

PELLEGRINO CINCELLI Trst - ulica Malcanton št. 9 - Trst (Hiša ustanovljena leta 1828) KOŽE in USNJE za ženske in moške. Box in Chevreaux, lak, podlage in vsakovrstni predmeti za čevlje itd. Vse po ugodnih cenah. Postrežba točna.

BARBERA PENEČI ASTI - PENEČI FRESA - PENEČI MOŠKAT - POSEBNI BARBERA, POSEBNI NEBIOLO - GRIGNOLINO odlikovane tvrdke za pridelovanja in izvoz vina CRISPINO QUIRICO - ASTI Uradil zaloga v Turinu. — Velika kolajna Nj. Vel. kralja Italije. Izključna zaloga Splošno zastopstvo K. PFER & SINONI Trst, ulica Ceclia 7 Trst, ulica S. Antonio 1. TELEFON 21-80. GIACOMO TURAGA SIN TELEFON 466

Zobotehniški ambulatorij Opčine šte. 378, I. n. v hiši lekarne Odprto od 9 do 1 in od 2 do 5

Novo skladišče. Veliko skladišče klobukov dežnikov, belih in pisanih srajc, platna, žepnih robcev, : : moških nogavic itd. itd. : : K. CUENKEL, Trst, Corso št. 28 : : Cene zmjerne. Postrežba točna. : : Narodna trgovina. — Narodna trgovina.

Ljubljanska kreditna banka Podružnica v Trstu. Centralna v Ljubljani. Podružnice: Celje, Celovec, Gorica, Sarajevo, Split. Delniška glavnica: K 15.000.000. — Rezervni zaklad: K 3.000.000. — Obavlja vse v bančno stroko spadajoče posle. — Sprejema vloge v lirah na hranilne knjižice proti 3 1/2% obrestovanju na žiro-račune proti 3% obrestovanju. Za na odpoved vezane vloge plača obresti po dogovoru. Izvršuje borzne valige in čaje v najem varnostne celice. Tel. št. 5 18. Blagajna je odprta od 9-13.

PELLEGRINO CINCELLI Trst - ulica Malcanton št. 9 - Trst (Hiša ustanovljena leta 1828) KOŽE in USNJE za ženske in moške. Box in Chevreaux, lak, podlage in vsakovrstni predmeti za čevlje itd. Vse po ugodnih cenah. Postrežba točna.

PELLEGRINO CINCELLI Trst - ulica Malcanton št. 9 - Trst (Hiša ustanovljena leta 1828) KOŽE in USNJE za ženske in moške. Box in Chevreaux, lak, podlage in vsakovrstni predmeti za čevlje itd. Vse po ugodnih cenah. Postrežba točna.

PELLEGRINO CINCELLI Trst - ulica Malcanton št. 9 - Trst (Hiša ustanovljena leta 1828) KOŽE in USNJE za ženske in moške. Box in Chevreaux, lak, podlage in vsakovrstni predmeti za čevlje itd. Vse po ugodnih cenah. Postrežba točna.

V zalogi piva ul. Squero Nuovo 5, se dobi vedno pripravljeno I. vrste za gostilničarje.

BARBERA PENEČI ASTI - PENEČI FRESA - PENEČI MOŠKAT - POSEBNI BARBERA, POSEBNI NEBIOLO - GRIGNOLINO odlikovane tvrdke za pridelovanja in izvoz vina CRISPINO QUIRICO - ASTI Uradil zaloga v Turinu. — Velika kolajna Nj. Vel. kralja Italije. Izključna zaloga Splošno zastopstvo K. PFER & SINONI Trst, ulica Ceclia 7 Trst, ulica S. Antonio 1. TELEFON 21-80. GIACOMO TURAGA SIN TELEFON 466

Zobotehniški ambulatorij Opčine šte. 378, I. n. v hiši lekarne Odprto od 9 do 1 in od 2 do 5

Restavraterji! Gostilničarji! Krčmarji!

PELLEGRINO CINCELLI Trst - ulica Malcanton št. 9 - Trst (Hiša ustanovljena leta 1828) KOŽE in USNJE za ženske in moške. Box in Chevreaux, lak, podlage in vsakovrstni predmeti za čevlje itd. Vse po ugodnih cenah. Postrežba točna.

BARBERA PENEČI ASTI - PENEČI FRESA - PENEČI MOŠKAT - POSEBNI BARBERA, POSEBNI NEBIOLO - GRIGNOLINO odlikovane tvrdke za pridelovanja in izvoz vina CRISPINO QUIRICO - ASTI Uradil zaloga v Turinu. — Velika kolajna Nj. Vel. kralja Italije. Izključna zaloga Splošno zastopstvo K. PFER & SINONI Trst, ulica Ceclia 7 Trst, ulica S. Antonio 1. TELEFON 21-80. GIACOMO TURAGA SIN TELEFON 466

Zobotehniški ambulatorij Opčine šte. 378, I. n. v hiši lekarne Odprto od 9 do 1 in od 2 do 5

UMETNI ZOBJE z in brez čeljusti, zlate krone in tudi obrobki VILJEM TUSCHER konseljoranti z ZOBNO TEHNIK TRST, ul. 30. oktobra (ex Caserma) 13, II. Ordinar od 9 predp. do 6 zvečer.

Dne 15. maja t. l. se izselimo iz dosedanjih prostorov, zato prodamo vso obstoječo zalogo angleškega blaga za moške obleke in drugo po znižanih cenah. BOHINEC & C., Trst ul. Pontorosso št. 8, vogal ul. Nuova št. 13.

PELLEGRINO CINCELLI Trst - ulica Malcanton št. 9 - Trst (Hiša ustanovljena leta 1828) KOŽE in USNJE za ženske in moške. Box in Chevreaux, lak, podlage in vsakovrstni predmeti za čevlje itd. Vse po ugodnih cenah. Postrežba točna.

PELLEGRINO CINCELLI Trst - ulica Malcanton št. 9 - Trst (Hiša ustanovljena leta 1828) KOŽE in USNJE za ženske in moške. Box in Chevreaux, lak, podlage in vsakovrstni predmeti za čevlje itd. Vse po ugodnih cenah. Postrežba točna.

PELLEGRINO CINCELLI Trst - ulica Malcanton št. 9 - Trst (Hiša ustanovljena leta 1828) KOŽE in USNJE za ženske in moške. Box in Chevreaux, lak, podlage in vsakovrstni predmeti za čevlje itd. Vse po ugodnih cenah. Postrežba točna.

V zalogi piva ul. Squero Nuovo 5, se dobi vedno pripravljeno I. vrste za gostilničarje.

BARBERA PENEČI ASTI - PENEČI FRESA - PENEČI MOŠKAT - POSEBNI BARBERA, POSEBNI NEBIOLO - GRIGNOLINO odlikovane tvrdke za pridelovanja in izvoz vina CRISPINO QUIRICO - ASTI Uradil zaloga v Turinu. — Velika kolajna Nj. Vel. kralja Italije. Izključna zaloga Splošno zastopstvo K. PFER & SINONI Trst, ulica Ceclia 7 Trst, ulica S. Antonio 1. TELEFON 21-80. GIACOMO TURAGA SIN TELEFON 466

Zobotehniški ambulatorij Opčine šte. 378, I. n. v hiši lekarne Odprto od 9 do 1 in od 2 do 5

Restavraterji! Gostilničarji! Krčmarji!

PELLEGRINO CINCELLI Trst - ulica Malcanton št. 9 - Trst (Hiša ustanovljena leta 1828) KOŽE in USNJE za ženske in moške. Box in Chevreaux, lak, podlage in vsakovrstni predmeti za čevlje itd. Vse po ugodnih cenah. Postrežba točna.

BARBERA PENEČI ASTI - PENEČI FRESA - PENEČI MOŠKAT - POSEBNI BARBERA, POSEBNI NEBIOLO - GRIGNOLINO odlikovane tvrdke za pridelovanja in izvoz vina CRISPINO QUIRICO - ASTI Uradil zaloga v Turinu. — Velika kolajna Nj. Vel. kralja Italije. Izključna zaloga Splošno zastopstvo K. PFER & SINONI Trst, ulica Ceclia 7 Trst, ulica S. Antonio 1. TELEFON 21-80. GIACOMO TURAGA SIN TELEFON 466

Zobotehniški ambulatorij Opčine šte. 378, I. n. v hiši lekarne Odprto od 9 do 1 in od 2 do 5

Restavraterji! Gostilničarji! Krčmarji! PIVO! PIVO! PIVO! prispelo v zalogo MODOTTI & SESLIN Trst — ulica S. Maurizio št. 7. Telefon 30-32.